

אביו (636)!

ואיתא בתלמוד ירושלמי⁽⁶³⁷⁾, שהקפדתו הזיקה, ואחזתו לרבי אליעזר בר רבי יוסי אסכרה [מין מחלה בגרון]. וכשנזכר רבי שמעון על תנאו [הבטחתו] להשיבו אל אביו, חזר בו, והתפלל עליו, ונתרפא⁽⁶³⁸⁾.

יצא לקראתם (639) שד אחד ושמו **בן תמליון**, והוא נראה כמו תינוק קטן, ורגיל בין הנשים להתלוצץ בהן. **אמר** (640) להם בן תמליון: האם **רצונכם שאבוא עמכם**, ועל ידי יבא הנס?

רבי שמעון הצטער על שיבוא הנס על ידי שד. **ככה רבי שמעון, ואמר: מה, אם אפילו, שפחה של בית אבא**, הגר של בית אברהם אבינו, **נודמן לה מלאך שלש פעמים**⁽⁶⁴¹⁾, בעת צרתה, כמו שנאמר [בראשית טז] שלש פעמים "ויאמר לה מלאך ה'", מלמד שעל כל אמירה ואמירה היה שלוח לה מלאך

אחר, **ואני**, אינני ראוי שיזדמן לי מלאך, אף **לא פעם אחת**, והנס ייעשה על ידי שד?! ושוב אמר: **יבא הנס מכל מקום**, העיקר שיבא הנס!

קדים הוא, הלך בן תמליון לפניו, על, ונכנס, **בברתיה דקיסר**, בגוף של בת קיסר רומי. ונשתגעה, וצעקה ואמרה כל הזמן "הביאו לי את רבי שמעון בן רבי יוחאי"⁽⁶⁴²⁾.

כי מטו להתם⁽⁶⁴³⁾, כשהגיעו רבי שמעון ורבי אליעזר לבית הקיסר, **אמרו לו לבן תמליון "בן תמליון צא!"** "בן תמליון צא!" ואמרו כן בשקט ובלחש, כדי שלא ירגישו אנשי בית המלך, ויסברו שרבי שמעון ורבי אליעזר פעלו כן בתפילתם.

וכיון דקרו ליה, וכשאמרו לו כן, **נפק אזל**, יצא מבת המלך, והלך לו. וטרם שיצא, אמר בן תמליון לאנשי בית המלך: דעו, שבת

639. גירסת רבינו גרשום.

640. גירסת התוס'.

641. המעיין שם בפסוקים יווכח, שנאמרו שם ארבע פעמים. וכן כתב רש"י בפירושו על התורה [שם פסוק יג] בשם המדרש. וצריך לומר שהם מדרשות חלוקות. ורבי שמעון לא דרש את הפסוק הראשון. עיין שם היטב. וראה רש"ש.

642. המיוחס לרש"י בשם המדרש.

643. גירסת התוס'.

636. המיוחס לרש"י מפרש, שהענישו מדין "מורה הלכה בפני רבו". כלומר, מורה הוראה בפני רבו, דינו מפורש שחייב מיתה, כמבואר במסכת סנהדרין.

637. מובא בתוס'.

638. ובפירוש קדמון מביא מדרש, שרבי אליעזר שכב בספינה ממחלת האסכרה, וכשהתפלל עליו רבי שמעון, דרך אחד מן הספנים, בלי כוונה, על צוארו, ויצאה האסכרה מגרונו ונכנסה לגרונו של הספן. רש"י בעין יעקב, וכן הוא בסדר הדורות [ערך רבי אליעזר בן רבי יוסי]. ובביאור הענין עיין בספר פתח עינים להרב חיד"א. ובפירוש א כתוב בלשון אחר.